

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Srednja škola "Antun Matijašević Karamaneo"
Viškog boja 9, Vis

Gradivine:

Viškog boja 9, Vis - dio zgrade

Viškog boja 13, Vis
(izdvojena lokacija)

Temeljem odredbe članka 55. stavka 1. i članka 62. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) **Srednja škola "Antun Matijašević Karamaneo", Viškog boja 9, Vis**, dana **16 prosinca 2021** donosi:

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

*Predmet ovog dokumenta nije zgrada na adresi Viškog boja 9 u Visu (treba biti izrađena u sklopu OŠ Vis kojoj većinski pripada ova zgrada).

1. OPĆENITO

Planom evakuacije i spašavanja u **Srednjoj školi "Antun Matijašević Karamaneo"** (u dalnjem tekstu: Škola) utvrđuju se:

1.1. Organizacija, postupci i mjere za osiguravanje brzog, učinkovitog djelovanja na nastali opasni događaj, primjereno načina evakuacije i spašavanja ugroženih osoba i materijalnih dobara iz prostora i samih prostorija.

1.2. Evakuacija je skup radnji, procesa i pravila koje je potrebno provesti u slučaju iznenadnog događaja (požar, potres, elementarna nepogoda i slično) koji može ugroziti zdravlje i život ljudi. Nadalje, evakuacija je opasnim događajem uvjetovano, organizirano, u pravilu kretanje ugroženih osoba ka sigurnome mjestu, korištenjem planiranih evakuacijskih putova i izlaza.

1.3. Spašavanje osoba koje same ne mogu napustiti mjesto gdje ih je iznenadni događaj zatekao, izvodi se organizirano, uvježbanim postupcima i pomoću odgovarajuće opreme i sredstava.

1.4. Evakuacija i spašavanje se provode prije, tijekom ili nakon nastanka iznenadnog događaja kojim su ugroženi životi i zdravlje osoba i materijalne vrijednosti (imovine).

1.5. Iznenadni opasni događaji koji mogu ugroziti zdravlje i život osoba i imovine mogu biti različiti po nastanku, trajanju, intenzitetu i posljedicama. Prepostavlja se mogućnost nastanka sljedećih iznenadnih događaja:

- požar,
- eksplozija,
- potres,
- teroristički čin.

2. OSNOVNE ZNAČAJKE IZNENADNIH OPASNIH DOGAĐAJA I RADNJI

2.1. POŽAR

2.1.1. Trajanje

Sam požar može trajati do dva sata, eventualno i više, što ovisi o mjestu nastanka požara, geometrijskim karakteristikama zahvaćenih prostora i njihovoj povezanosti, količini požarnog opterećenja, karakteristikama materijala zahvaćenog požarom, izmjeni zraka te početku i učinkovitosti akcije gašenja požara.

2.1.2. Opasnosti i posljedice

Kritično djelovanje topline, dima i otrovnih plinova na osobe koje se zateknu u požarom zahvaćenom prostoru pojavljuje se već tijekom prvih minuta izbijanja požara. U požaru zahvaćenim prostorima dolazi do oštećenja i uništenja materijalnih dobara, ne samo zbog djelovanja samog požara već i zbog korištenja sredstava za gašenje požara i zbog postupaka kod gašenja požara. U prostorijama gdje se skladište i upotrebljavaju zapaljivi plinovi i zapaljive tekućine postoji opasnost od izbijanja eksplozije.

2.1.3. Evakuacija

Neposredno ugrožene osobe započinju odmah kretanje prema sigurnim prostorima. Za najkraće moguće vrijeme potrebno je organizirati evakuaciju kao normalno kretanje svih ugroženih osoba korištenjem planiranih i označenih evakuacijskih putova i izlaza. Propisanim oznakama i uputama potrebno je upoznati sve zaposlenike na označene evakuacijske putove i izlaze.

Zaposlenici Škole moraju biti osposobljeni za kontrolu ponašanja prisutnih učenika i drugih osoba (vanjskih posjetitelja) radi suzbijanja paničnog ponašanja za vrijeme evakuacije.

2.1.4. Spašavanje učenika, zaposlenika i ostalih prisutnih osoba

Organizaciju spašavanja i spašavanje učenika, zaposlenika i ostalih prisutnih osoba u Školi provode osobe osposobljene za evakuaciju i spašavanje, sredstvima prilagođenima nastaloj situaciji i po mogućnosti u što kraćem vremenskom razdoblju.

2.1.5. Spašavanje materijalnih dobara (imovine)

Provodi se za vrijeme akcije gašenja požara od strane profesionalne vatrogasne postrojbe te nakon gašenja požara uz maksimalno angažiranje uvježbanih zaposlenika Škole.

2.1.6. Ostale aktivnosti

- početno gašenje požara te nastavak sudjelovanja u gašenju požara u slučaju daljnog širenja požara,
- izvođenje postupaka osiguranja i zaštite na kritičnim instalacijama i uređajima,
- pružanje prve medicinske pomoći ozlijedjenima,
- osiguranje prostora od neovlaštenih osoba te održavanje reda,
- osiguranje prostora sa dežurnim osobama i vatrogasnim aparatima za slučaj ponovno izbijanja požara,
- saniranje nastale štete.

2.2. EKSPLOZIJA

2.2.1. Trajanje

Događaj je iznenadan i vrlo kratkog trajanja (dijelovi sekunde) ali može prouzročiti štetu velikih razmjera. Postoji velika vjerojatnost rušenja dijelova građevine (zidova) te u većini slučajeva uzrokuje veliku materijalnu štetu na opremi i imovini.

2.2.2. Opasnosti i posljedice

Osobe koje se zateknu u području djelovanja eksplozije, osim što su ugrožene fizičkim učinkom eksplozije ugrožene su i plinovitim produktima, prašinom, oštećenim instalacijama i eventualno oslobođenim medijima (voda, para, plin i sl). Moguća je pojava paničnog ponašanja zatečenih osoba. U većini slučajeva dolazi do oštećenja objekta, instalacija i opreme te do izbijanja požara.

2.2.3. Evakuacija

Evakuaciju osoba iz škole potrebno je organizirati u najkraćem vremenu korištenjem sigurnih putova i izlaza, nadzirati njezin tijek i suzbiti pojave paničnog ponašanja.

2.2.4. Spašavanje učenika, zaposlenika i ostalih prisutnih osoba

Spašavanje učenika, zaposlenika i ostalih prisutnih osoba u Školi potrebno je provesti odmah po nastalom događaju od strane osoba koje se zateknu u neposrednoj blizini ali naravno u okviru njihovih mogućnosti i sposobnosti. O eksploziji je potrebno hitno obavijestiti i osobe sposobljene za evakuaciju i spašavanje i pružanje prve pomoći. Spašavanje i evakuaciju potrebno je provoditi po slijedećim fazama:

- utvrđivanje položaja blokiranih osoba i broj osoba koje su blokirane,
- određivanje najpovoljnijeg načina spašavanja s potrebnim osiguranjem od mogućeg naknadnog rušenja dijelova građevine,
- oslobođanje blokiranih osoba i pružanje potrebne medicinske pomoći.

2.2.5. Ostale aktivnosti

- gašenje eventualno nastalog požara,
- postupci osiguranja i zaštite na konstruktivnim elementima, instalacijama i uređajima,
- osiguranje prostora od neovlaštenih osoba i održavanje reda,
- spašavanje imovine i saniranje nastale štete.

2.3. POTRES

2.3.1. Trajanje

Vrlo kratko (nekoliko sekundi). Događaj je iznenadan.

2.3.2. Opasnosti i posljedice

Zbog nastanka potresa postoji velika opasnost od zatrpananja osoba porušenim dijelovima građevine. Ovisno o jačini potresa dolazi do oštećenja građevine pa s time i do oštećenja opreme i imovine. Za učenike, nastavno i ostalo zaposleno osoblje postoji opasnost od širenja prašine zbog rušenja zidova te opasnost od oslobođenih štetnih medija (para, plin). Može doći do paničnog ponašanja učenika ili drugih osoba.

2.3.3. Spašavanje zatrpanih osoba

Provodi se odmah nakon iznenadnog događaja sa snagama i sredstvima koja su primjerena stupnju porušenosti objekta. Ove postupke potrebno je obaviti u roku od 72 sata.

2.3.4. Ostale aktivnosti

- gašenje požara,
- osiguranje objekta od neovlaštenih osoba i održavanje reda,
- potreбni građevinsko-tehnički zahvati,
- saniranje nastale štete.

2.4. TERORISTIČKI ČIN

2.4.1. Trajanje

Trajanje događaja kao i ostale uvjetovane opasnosti mogu biti vrlo različiti.

2.4.2. Evakuacija

Provodi se po otkrivanju određene opasnosti organiziranim kretanjem prisutnih osoba korištenjem sigurnosnih putova i izlaza do zone koja je izvan potencijalne opasnosti.

2.4.3. Ostale aktivnosti

- otklanjanje uočene opasnosti isključivo angažiranjem specijaliziranih osoba odnosno specijalnih postrojbi
- osiguranje objekta od neovlaštenih osoba i održavanje reda

3. ZAHTJEVI SIGURNOSTI ZA EVAKUACIJSKE PUTEVE I IZLAZE

3.1. Evakuacijski putovi i izlazi

Evakuacijskim putem smatra se put iz građevine je posebno projektiran i izveden put koji vodi od bilo koje točke u građevini do vanjskog prostora ili sigurnog prostora u građevini, a omogućuju da osobe zatečene u građevini mogu sigurno (samostalno ili uz pomoć spasitelja) napustiti građevinu.

Pojam „Izlazni put“ podrazumijeva horizontalni i vertikalni put, a može uključiti prostoriju, hodnik, prolaz, rampu, stepenice i sl.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m, a u katnim objektima 30 m.

Broj izlaza iz bilo kojeg dijela objekta ili drugog prostora udovoljava broju ljudi koji mogu biti zatečeni u građevini za vrijeme iznenadnog događaja.

U prostorijama u kojima prethodni uvjet nije zadovoljen postoji mogućnost drugog načina izlaza - „*Pomoćni izlazi*“ (kroz prozore, kroz nužne izlaze, penjalicama, preko terasa i sl.). Svi izlazi moraju biti nezakrčeni i propisanih dimenzija, što će u slučaju potrebe omogućiti brzu evakuaciju.

Evakuacijski izlazi vode na slobodne površine izvan objekta koje su dovoljno velike za prihvatanje svih evakuiranih osoba.

Najveći mogući broj učenika, nastavnika i ostalih osoba (vanjski posjetitelji) koji se mogu u nekom trenutku naći za vrijeme održavanja nastave i putovi za evakuaciju istih prikazani su tabelarno:

Viškog boja 13, Vis (*izdvojena lokacija*)

Etaža	Najveći mogući broj zatečenih osoba po etaži	Put evakuacije
PRIZEMLJE	15 osoba	Evakuacija iz prizemlja provodi se preko glavnog ulaza/izlaza iz škole ili sporednog izlaza te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu. Prema potrebi, evakuacija iz prizemlja se provodi sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema međukatu te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.
MEĐUKAT	55 osoba	Osobe koje se u trenutku uzbunjivanja zateknu na međukatu škole smireno napuštaju prostor putem ulaza/izlaza s međukata ili sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema prizemlju, označenim evakuacijskim putevima te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.
I KAT	95 osoba	Osobe koje se u trenutku uzbunjivanja zateknu na 1. katu škole smireno napuštaju prostor putem ulaza/izlaza s 1. kata ili sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema prizemlju, označenim evakuacijskim putevima te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.

Izlazna vrata iz prostorija (učionica, ureda, kabineta i dr.) moraju biti širine najmanje 1 metar.

3.2. Osvjetljenje i označavanje putova i izlaza

U svim radnim prostorijama treba biti izvedena sigurnosna (protupanična) rasvjeta iz niskonaponske mreže, za slučaj nestanka električne struje u niskonaponskoj mreži.

Svi putovi za evakuaciju i izlazi trebaju biti propisno označeni oznakama za puteve evakuacije i evakuacijske izlaze. Po hodnicima odnosno evakuacijskim putevima treba biti postavljena ispravna sigurnosna (protupanična) rasvjeta koja se redovito održava i ispituje tako da je u slučaju nestanka električne energije osigurano sigurno kretanje osoba u slučaju potrebe evakuacije iz građevine.

4. MJERE ZA SPREČAVANJE ILI UBLAŽAVANJE IZNENADNOG DOGAĐAJA

1. Organizacijske mjere

1.1. Organizacija evakuacije i spašavanja

Za rukovođenje akcijom evakuacije i spašavanja zaposlenika, učenika i ostalih prisutnih osoba u Školi, a u slučaju nastanka iznenadnog događaja koji može ugroziti život i zdravlje ljudi, određene su odgovorne osobe.

Ravnateljica Škole dužna je odrediti odgovorne osobe za evakuaciju i spašavanje, koji su za isto i osposobljeni.

Rukovoditelji evakuacije i spašavanja za slučaj nastanka iznenadnog događaja koji može ugroziti život i zdravlje prisutnih osoba u Školi su:

1. Ivana Roki - nastavnica tjelesne i fizičke kulture   Mob: 091 525 9898

2. Mate Pisac - domaćin   Mob: 091 533 6133

Zaposlenici određeni i sposobljeni za evakuaciju i spašavanje dužni su provoditi aktivnosti u svezi evakuacije i spašavanja svaki u svom djelokrugu rada.

Ravnatelj je dužan osigurati najmanje jednom u dvije godine (po potrebi i češće) organizaciju i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja.

1.2. Osposobljavanje za evakuaciju i spašavanje

O sposobljavanju se provodi u tri oblika, a po posebnom programu:

- a) osposobljavanje zaposlenika za vođenje evakuacijom i spašavanjem
- b) upoznavanje svih zaposlenika s načinom evakuacije i spašavanja
- c) provođenje praktičnih vježbi za evakuaciju i spašavanje

1.3. Vođenje evidencije

Zaposlenik određen za vođenje evakuacije vodi evidenciju o:

- radnicima koji su osposobljeni za vođenje evakuacije i spašavanja,
- provedenim praktičnim vježbama,
- opremi za provođenje evakuacije i spašavanja i povremenim pregledima iste radi utvrđivanja ispravnosti,
- osobnim zaštitnim sredstvima koja su na raspolaganju ekipi za provođenje spašavanja.

1.4. Nadzor

Sva sredstva rada, objekti i instalacije, moraju uvijek biti u ispravnom stanju. U tu svrhu provodi se:

- pregled tehničke dokumentacije za nova sredstva rada, radi utvrđivanja da li su predviđena sva tehnička rješenja za primjenu pravila zaštite na radu i zaštitu od požara,
- nadzor u tijeku izvođenja radova i pregled završenih radova, sa istim ciljem,
- povremeni pregledi i ispitivanje sredstava unutar rokova utvrđenih važećim Zakonima i Pravilnikom o zaštiti na radu,
- povremeno ispitivanje radne okoline na način i u opsegu, te prema rokovima određenim važećim Zakonima i Pravilnikom o zaštiti na radu,
- povremeni pregled opreme za evakuaciju i spašavanje s ciljem da se utvrdi postojanje, kompletnost i ispravnost iste,
- postavljeni planovi evakuacije sa strelicama u smjeru evakuacije,
- povremeni pregled svih ploča upozorenja i natpisa u hodnicima, prolazima i izlazima,
- stalni nadzor i vođenje brige da putovi, hodnici, prolazi i izlazi uvijek budu slobodni, a noću osvijetljeni.

5. SREDSTVA I OPREMA SPAŠAVANJA

Kod nastanka iznenadnog događaja, kada se evakuacija ne može obaviti planiranim putovima evakuacije, provedet će se akcija spašavanja ugroženih zaposlenika, učenika i zatečenih osoba.

Pri tome se koristiti **oprema za spašavanje** :

- užad,
- torbe sa materijalom i opremom za pružanje prve pomoći,
- mehanički alati,
- ručne baterijske svjetiljke
- alat za raščišćavanje građevinskog materijala

Spasitelji koriste slijedeću zaštitnu opremu:

- respirator za zaštitu od prašine
- zaštitnu plinsku masku
- zaštitnu kacigu,
- zaštitne rukavice,
- zaštitnu odjeću,
- zaštitne cipele
- akumulatorske ili baterijske svjetiljke

Sredstva i oprema čuvaju se u skladištu posebno namijenjenom za čuvanje opreme za spašavanje. Sredstva i oprema moraju se stalno održavati u ispravnom i čistom stanju te u propisanim količinama.

6. UZBUNJIVANJE

U slučaju nastanka iznenadnog događaja koji može ugroziti život i zdravlje učenika, zaposlenog osoblja i vanjskih posjetitelja ili se ustanovi da neželjeni iznenadni događaj može nastupiti u dogledno vrijeme potrebno ih je o tome obavijestiti.

Uzbuna se provodi električnom ili ručnom vatrogasnog sirenom, ili pak školskim zvonom odmah po nastanku neželjenog iznenadnog događaja ili neposredno nakon predviđanja mogućnosti nastanka događaja koji zahtijeva provođenje evakuacije i spašavanje.

Znakovi za uzbunjivanje (sirenom):

Uzbuna se u slučaju iznenadnog događaja daje najčešće propisanim zvučnim signalima za uzbunjivanje u Republici Hrvatskoj. Ploče sa propisanim znakovima se trebaju nalaziti po svim etažama građevine.

Zapovijed za uzbunjivanje daje rukovoditelj evakuacije ili osobe osposobljene za provođenje evakuacije i spašavanja.

Upozorenje na nadolazeću opasnost

Upotrebljava se za nadolazeće prirodne i druge opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati znak (nadolazeći vodni val, požar koji se približava određenom području, približavanje oluje, zagađenje okoliša i sl.).

Oглаšava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od sto /100/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi koja dijele dva zavijajuća tona od dvadeset /20/ sekundi).

Neposredna opasnost

Upotrebljava se za neposredne opasnosti od požara, pucanja nasipa ili brana, radioloških i kemijskih nesreća, vojnih napada i drugih opasnosti kada je potrebna žurna reakcija na dati znak.

Oглаšava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset /60/ sekundi.

Prestanak opasnosti

Upotrebljava se kada se ocjeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale, a obavezno nakon neposredne opasnosti. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje.

Oглаšava se jednoličnim tonom u trajanju od šezdeset /60/ sekundi.

Centar 112 koji je oglasio opasnost dužan je putem nadležne televizijske ili radijske postaje izdati priopćenje za stanovništvo ugroženog područja o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Dodatni znak »**Vatrogasna uzbuna**« za uzbunjivanje vatrogasnih i drugih postrojbi zaštite i spašavanja je signal koji se upotrebljava za potrebe žurnog okupljanja vatrogasnih i drugih postrojbi zaštite i spašavanja, a emitira se putem sirena.

Oглаšava se jednoličnim tonom sa stankama sveukupno u trajanju od devedeset /90/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi i dvije stanke po petnaest /15/ sekundi)

Grafički prikaz znakova za uzbunjivanje je slijedeći:

U slučaju nastanka iznenadnog događaja potrebno je obavijestiti:

- **112 - DUZS**
- **192 - Policija**
- **193 - Vatrogasci**
- **194 - Hitna pomoć**

Brojevi hitnih službi u Republici Hrvatskoj dostupni su s bilo kojega telefonskog uređaja.

7. PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

1. Provodenje evakuacije

Glede učinkovitosti provođenja evakuacije, prostori i prostorije Škole odijeljeni su na evakuacijske zone kako je to označeno na priloženim tlocrtima i specificirano u prilogu ovog Plana.

Na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju svi učenici, zaposlenici i zatečene osobe iz prostorija se upućuju prema izlazu iz objekta putovima za evakuaciju. Osobe koje se zateknu na izlaznim vratima upućuju se na zborni mjesto prema rasporedu.

a) Prizemlje

Evakuacija iz prizemlja provodi se preko glavnog ulaza/izlaza iz škole ili sporednog izlaza te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu. Prema potrebi, evakuacija iz prizemlja se provodi sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema međukatu te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.

b) Međukat

Osobe koje se u trenutku uzbunjivanja zateknu na međukatu škole smireno napuštaju prostor putem ulaza/izlaza s međukata ili sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema prizemlju, označenim evakuacijskim putevima te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.

c) 1. kat

Osobe koje se u trenutku uzbunjivanja zateknu na 1. katu škole smireno napuštaju prostor putem ulaza/izlaza s 1. kata ili sporednim izlazom preko hodnika i stepeništa prema prizemlju, označenim evakuacijskim putevima te se upućuju na sastajalište odnosno na zborni mjesto prema rasporedu.

Planovi evakuacije za pojedine evakuacijske zone nalaze se u prilogu ovog Plana i na zidovima Srednje škole "Antun Matijašević Karamaneo".

Rukovoditelj evakuacije i spašavanja te ostale osobe sposobljene za provođenje evakuacije i spašavanja dužni su za vrijeme evakuacije:

- nadzirati i koordinirati akcijom evakuacije i spašavanja
- obzirom na razvoj situacije izdavati zapovijedi odgovornim osobama na poduzimanje dodatnih, odnosno posebnih mjera u vezi s nastalim promjenama.

Nakon provedene akcije evakuacije, rukovoditelj evakuacije i spašavanja u obavezi je:

- poduzeti mjere za smanjenje posljedica mogućih dalnjih iznenadnih događaja,
- spriječiti svako samovoljno i neodgovorno ponašanje pojedinaca,
- pomagati u spašavanju, odnosno pružanju prve pomoći, te gašenju eventualnog požara i sl.,
- prema potrebi organizirati spašavanje ugrožene imovine ako su otklonjene opasnosti po život i zdravlje učenika, zaposlenika i zatečenih osoba.

1.1. Dužnosti radnika određenih za vodenje evakuacije i spašavanja

Osnovna dužnost svake osobe određene za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem (rukovoditelj evakuacije i spašavanja ili njegov ovlaštenik) dobro poznavanje puteva evakuacije i spašavanja i zbornog mjesta.

Po nastanku iznenadnog događaja ili na ugovoren znak za uzbunjivanje rukovoditelj evakuacije i spašavanja ili ovlaštenici dužni su odmah pristupiti pripremi za izvođenje evakuacije i spašavanja u svom djelokrugu rada kako slijedi:

- upoznati zaposlenike, učenike ili zatečene osobe sa nastupom iznenadnog događaja,
- poduzeti sve mjere da se suzbije panika među radnicima i učenicima,
- usmjeravati evakuaciju ozlijeđenih, te pružanje prve pomoći,
- voditi računa o tome da li su sve osobe evakuirane,
- ukoliko ustanove da je pojedini prolaz (hodnik, put, stubište) blokiran, usmjeravati osobe ka drugom izlazu.

1.2. Dužnosti ostalih zaposlenika

U tijeku evakuacije svi zaposlenici, učenici ili druge osobe koje se zateknu u školi u trenutku nastanka iznenadnog događaja, moraju se pridržavati uputa i naredbi koje izdaju osobe koje su odgovorne za rukovođenje evakuacijom.

U slučaju nastanka iznenadnog događaja, zaposlenici, učenici i druge osobe dužni su se pridržavati slijedećeg:

- da se na znak uzbune prema uputama voditelja evakuacije, brzo i bez panike, uključe u organizirani oblik evakuacije i spašavanja,

- da pomognu ozlijeđenima u kretanju,
- sa u slučaju nemogućnosti evakuacije organiziraju spašavanje ili da se organizira spašavanje prema uputama rukovoditelja evakuacije i spašavanja.

1.3. Sastajalište - zborni mjesto za evakuirane osobe

Sastajalište odnosno zborni mjesto je mjesto odabrano izvan građevine Škole na način da je dovoljno udaljeno od ugroženog prostora i da osigurava:

- da evakuirane osobe nisu izložene opasnostima koje postoje na mjestu sa koga su evakuirane,
- da evakuirane osobe ne ometaju daljnji tijek evakuacije i spašavanja i ne izazivaju paniku među spasiocima i onima koje još treba evakuirati odnosno spasiti,
- da evakuirane osobe nisu izložene vremenskim nepogodama, ukoliko je to moguće.

Za ozlijeđene osobe, zborni mjesto će biti u jednom od neugroženih objekata. Tu će ozlijeđenima biti pružena prva pomoć i potrebna njega, sve do upućivanja u specijaliziranu zdravstvenu ustanovu.

2. Provodenje spašavanja

U slučaju da nije uspjela ili se nije mogla provesti evakuacija zaposlenika, učenika i zatečenih osoba iz ugroženih prostorija i prostora, u potpunosti se pristupa akciji spašavanja. U ovoj akciji sudjeluju:

- osobe koje odredi rukovoditelj evakuacije i spašavanja,
- po potrebi se uključuju i obučeni zaposlenici iz susjednih tvrtki, ako se radi o iznenadnom događaju većih razmjera,
- pripadnici profesionalnih vatrogasnih postrojbi.

Rukovoditelj evakuacije i spašavanja mora po dolasku na mjesto događaja izviđanjem ustanoviti:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze,
- kakva neposredna opasnost prijeti ljudima u ugroženoj prostoriji ili dijelu građevine,
- da li su neki dijelovi građevine, prolazi i stubišta neprohodni ili neosvijetljeni.

Nakon toga rukovoditelj evakuacije ocjenjuje koja se sredstva za spašavanje moraju dati na raspolaganje i upotrebu te da li se u pomoć pozivaju stručne jedinice za spašavanje ili ne. U slučaju iznenadnog događaja katastrofalnih razmjera, kad se u pomoć pozivaju vanjske, stručno osposobljene jedinice za spašavanje, formira grupu za koordinaciju akcijom spašavanja.

Obzirom da se ne mogu točno utvrditi brojene okolnosti u objektima, a ovisnim o opasnostima koje mogu nastupit pod kojima treba provesti akciju spašavanja, bitno je pridržavati se osnovnih načela taktike spašavanja iz ugroženih objekata:

- osobe koje nisu mogle hitno napustiti objekt treba da ostanu mirne i ne rade paniku,

- treba odmah zatvoriti sve instalacije (plin, struja, voda) i isključiti radnu opremu koja bi mogla izazvati daljnje neželjene događaje,
- po mogućnosti otvoriti sve prozore na hodnicima i stubištima, da se omogući odvođenje dima i topline,
- oslobođiti sve prostore uz prozore ili druge otvore radi nesmetanog izlaza ljudi preko naprava i sredstava za spašavanje,
- primjenjivati raspoloživa sredstva za gašenje požara (vatrogasne aparate, hidrantsku mrežu) ukoliko se time može zaustaviti širenje požara prema drugim dijelovima građevine, a u kojima se nalaze osobe koje čekaju pomoć radi evakuacije ili spašavanja.

2.1. *Mjere sigurnosti prilikom spašavanja*

Prilikom organiziranja i izvođenja akcije spašavanja, radnici koji te radnje provode obvezni su primjenjivati mjere sigurnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovih života i zdravlja. Za vrijeme raščićavanja odnosno djelomičnog i postupnog raščićavanja ruševina potrebno je te radnje izvoditi pažljivo radi:

- sprečavanja daljnog urušavanja,
- izazivanja novih ozljeda kod zatrpanih osoba ili osoba koje vrše spašavanje,
- sprečavanja izazivanja novih ozljeda i nesreća uvjetovanih neopreznim dodirom s instalacijama (el. instalacije, plin i sl.).

Nadalje:

- prilikom gašenja požara potrebno je izvršiti osnovnu procjenu u pogledu mogućeg izvora nastanka požara (radi izbora sredstava za gašenje) odnosno u pogledu položaja osoba ugroženih požarom,
- prilikom gašenja požara potrebno je osigurati radnicima odgovarajuća osobna zaštitna sredstva radi sprečavanja njihovog ozljedivanja,
- kod ulaska u porušene prostore objekta potrebno je osigurati da u iste prvo ulazi samo jedan radnik (spasilac) koji je u stalnoj vezi s drugima spasiocima koji stoje neposredno na ulazu u objekt, odnosno urušeni dio objekta, te da se procjenjivanje mjesta i položaja zatrpanih provodi na odgovarajući način (dozivanjem, osluškivanjem i sl.),
- prilikom intervencije u noćnom razdoblju osobe koje provode evakuaciju i spašavanje moraju biti opremljene ručnim svjetiljkama kako bi se mogle sigurno kretati u mraku.

8. AŽURIRANJE PLANA

Sadržaj i odredbe ovog Plana prati te predlaže izmjene ili dopune koje osiguravaju njegovu primjenu: Ravnatelj škole, odgovorna osoba za zaštitu od požara i ovlaštenik zadužen za poslove zaštite na radu.

9. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Plan se čuva u tajništvu škole. Svi prilozi su sastavni dio ovog Plana.

Ovaj Plan stupa na snagu danom donošenja uz obvezu objavljivanja na oglasnoj ploči škole.

v.d. ravnatelja:

Domagoj Pšeničnjak

PRILOZI

I RADNICI OSPOSOBLJENI ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

II TABLIČNI PRIKAZ

- TABLICA 1
- TABLICA 2
- TABLICA 3

III GRAFIČKI PRILOZI

- Srednja škola "Antun Matijašević Karamaneo"

IV SHEMA AKTIVIRANJA PLANA

V PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA OSOBA ODREĐENIH ZA
EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE

PRILOG I

RADNICI OSPOSOBLJENI ZA RUKOVOĐENJE EVAKUACIJOM I SPAŠAVANJEM

N A P O M E N A

1. Kod izbora radnika koji će provoditi evakuaciju i spašavanje u slučaju nastanka iznenadnog događaja (moraju proći poseban postupak osposobljavanja), potrebno je voditi računa da to budu radnici koji će moći obaviti predviđene radnje, te da po mogućnosti već od prije imaju neka znanja i vještine koje su potrebne za obavljanje tih radnji.
2. Prilikom raspoređivanja u smjene potrebno je voditi računa o tome da svaka radna cjelina uvijek ima odgovarajući broj radnika osposobljenih za rukovođenje evakuaciju i spašavanjem.

GRAĐEVINA	OSPOSOBLJENA OSOBA ODREĐENA ZA RUKOVOĐENJE EVAKUACIJOM I SPAŠAVANJEM	NAPOMENA
Srednja škola "Antun Matijašević Karamaneo"	1. Ivana Roki - nastavnica tjelesne i fizičke kulture Mob: 091 525 9898 2. Mate Pisac - domar Mob: 091 533 6133	

GRAFIČKI PRILOZI

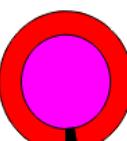
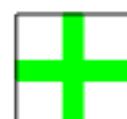
EV	EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	
VIUP	VANJSKI I UNUTRAŠNJI PUTEVI	OZNAKA
	SMJER NORMALNE EVAKUACIJE	
	SMJER NUŽNE EVAKUACIJE	
	IZLAZ IZ OBJEKTA - normalna evakuacija	
	IZLAZ IZ OBJEKTA - nužna evakuacija	

	MJESTO ULAZA - IZLAZA IZ OBJEKTA	
--	-------------------------------------	--

EV	EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	
UIA	UREĐAJI I APARATI ZA GAŠENJE POŽARA	OZNAKA
	RUČNI APARAT ZA GAŠENJE POŽARA	
	UNUTARNJI HIDRANT	
	VANJSKI HIDRANT - NADZEMNI	

EV	EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	
UD	UZBUNA I DOJAVA POŽARA	OZNAKA
	TELEFON	
	PROTUPANIČNA RASVJETA	
	TIPKALO ZA VATRODOJAVU	
	VATRODOJAVNA CENTRALA	

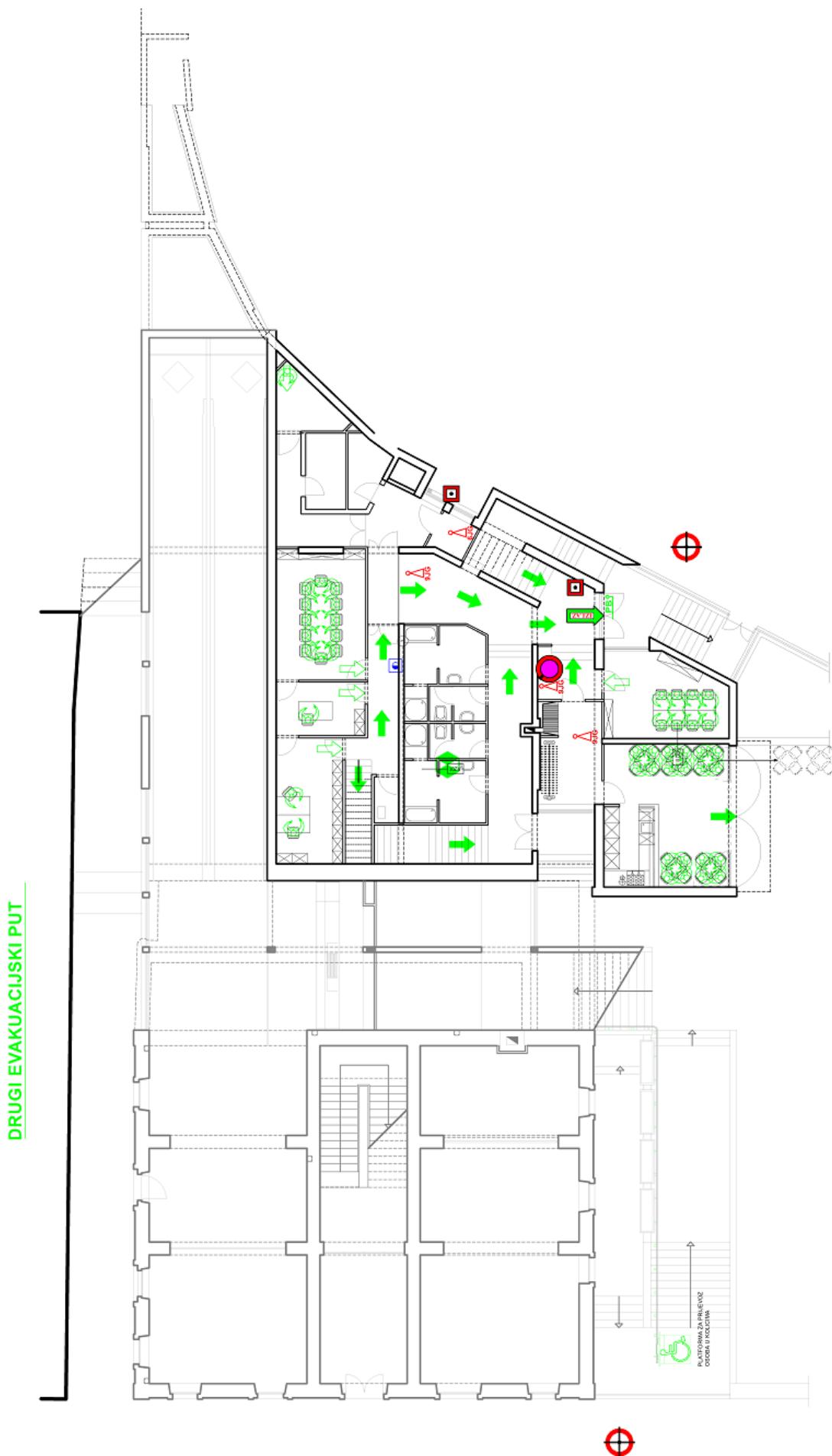
EV	EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	
OZ	OZNAKE POSEBNIH OPASNOSTI	OZNAKA
	EL. RAZVODNI ORMAR	
	OPASNOST OD ELEKTRIČNE STRUJE	
	OPASNOST OD PLINA	

EV	EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	
OZ	ORGANIZACIJSKE OZNAKE	OZNAKA
	ZBORNO MJESTO EVAKUIRANIH NA OTVORENOM PROSTORU	
	POLOŽAJ PLANA EVAKUACIJE U PROSTORU (VI STE OVDJE)	
	BROJ OSOBA U OBJEKTU	
	PRVA POMOĆ	

Viškog boja 13, Vis (izdvojena lokacija) - PRIZEMLJE

Viškog boja 13, Vis (izdvojena lokacija) - MEDUKAT

Viškog boja 13, Vis (izdvojena lokacija) - 1. KAT

Tablica 1.

R.b.	NAZIV OBJEKTA	Broj osoba po objektu			Izlazi i putovi za evakuaciju i spašavanje					
		Dio objekta	Maksimalni broj osoba u smjeni	Broj stranih osoba / posjetilaca	Broj izlaza	Maksimalna dužina puta do izlaza (m)	Broj stubišta u objektu	Maksimalna dužina puta do stubišta cca (m)	Broj izlaza preko drugih prostorija	Druge mogućnosti izlaza
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Viškog boja 13, Vis (izdvojena lokacija)	Prizemlje	10	5	2	40	1	0	0	1
2.		Međukat	50	5	1	30	1	20	0	1
3.		I kat	90	5	1	30	1	20	0	1

V. PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA OSOBA ODREĐENIH ZA EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE

Ospozobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, kao i izbor i osiguranje opreme, mora odgovarati naravi tehnološkog procesa, mogućih opasnosti izvan tehnološkog procesa (požar, eksplozija, tehnološka eksplozija, pojava opasne tvari u širem okolišu, odron zemlje, poplava, zemljotres, vremenske nepogode i sl.) i lokacija tvrtke ili objekta. Program ospozobljavanja osoba određenih za evakuaciju i spašavanje sastoji se iz teorijskog dijela i praktičnih vježbi.

I. TEORETSKI DIO

1. Iznenadni događaji koji nastaju zbog neprimjenjivanja osnovnih pravila zaštite na radu i zaštite od požara

- požar
- eksplozija
- ispuštanje opasne tvari u količinama iznad dopuštenih

2. Iznenadni događaji koji nastaju kao posljedica djelovanja vanjskih faktora

- potres
- poplava
- snijeg (lavine, nanosi, smrzavanje)
- munja ili grom
- vjetar
- klizanje terena
- tehnološki procesi drugih društava
- šumski požar odnosno požar koji je nastao van objekta

3. Evakuacija

- organizacija evakuacije
- dužnost osoba za provođenje evakuacije
- provođenje evakuacije

4. Spašavanje

- spašavanje od požara
- spašavanje iz ruševina
- spašavanje na vodi
- spašavanje imovine
- spašavanje od eksplozije
- spašavanje od opasnih tvari
- spašavanje od posljedica vjetra
- spašavanje od posljedica smrzavanja
- spašavanje od snijega, snježnih nanosa i lavina

II. PRAKTIČNI DIO

- Priprema vježbe prema metodici za izvođenje vježbi evakuacije i spašavanja
- Izvođenje pokazne vježbe
- Analiza i evidencija vježbe.

METODIKA

IZVOĐENJA VJEŽBI

1. Svaka vježba koja se izvodi ima vrijednost samo ako je razumljiva, jasna i uvjerljiva.
2. Praktična vježba gašenja požara te evakuacije i spašavanja izvodi se u svezi s izlaganjem nastavnog gradiva iz područja gašenja, evakuacije i spašavanja i ne smije biti samo neki mehanički dodatak predavanju.
3. Metodički je potpuno pogrešno izvoditi vježbu naknadno odnosno nakon dužeg vremena u odnosu na teoretsko osposobljavanje.
4. Prilikom izvođenja vježbe potrebno je sve radnje odmah usmeno objašnjavati.
5. Pojedine dijelove vježbe dobro je ponavljati ako se želi postići rutinsko izvođenje određene aktivnosti.
6. Vježbe koje se mogu izvoditi u više varijanti nije preporučljivo izvoditi u više varijanti isti dan. Varijante izvođenja vježbi uvoditi postupno (nakon što je uspješno savladana jedna varijanta, prelaziti na drugu varijantu).
7. Za izvođenje vježbe veliku ulogu ima priprema prostora i opreme za izvođenje vježbe. Na prostoru određenom za vježbu koristi se samo oprema neophodna za izvođenje te vježbe.
8. Vježbu treba izvoditi na način da sudionici vježbe dožive stvarni dojam situacije u kojoj se mogu naći prilikom gašenja požara, evakuacije i spašavanja ali naravno, bez opasnosti za život i zdravlje.
9. Da bi utvrdili najvažnije trenutke u izvođenju vježbe, korisno je napraviti seriju crteža koji prikazuju tijek vježbe, tako da učesnici imaju vizualni pregled tijeka vježbe.
10. Svaku vježbu voditelj mora dobro poznavati i pripremiti sve pojedinosti, jer samo tada vježba može uspjeti.
11. Vježbu koja slučajno, zbog nekih nepredviđenih smetnji ne uspije, treba svakako ponoviti. Sudionici vježbe ne smiju biti dovedeni u sumnju u ono što je voditelj učinio i što tvrdi.
12. Ne smije se dogoditi da voditelj vježbe naknadno traži i donosi neke potrebne stvari ili opremu. Takav način rada izaziva kod sudionika vježbe mišljenje o nedovoljnoj pripremljenosti, zbunjenosti i nespretnosti voditelja vježbe. Osim toga, na taj se način gubi mnogo vremena.
13. Čistoća i urednost vatrogasne i ostale tehničke opreme od posebnog je značaja. Pred sudionike vježbe ne smije se donositi neispravna i neuredna oprema. Poslije svake izvedene vježbe potrebno je vatrogasnu i ostalu tehničku opremu očistiti i brižljivo spremiti na za to određeno mjesto.
14. Sudionicima vježbe treba dati priliku da sami sudjeluju u pripremi vježbe jer im se na taj način daje poticaj da u svojoj radnoj sredini aktivno primjenjuju osnovne principe taktike gašenja, evakuacije i spašavanja.

15. U svrhu planiranja i izvođenja praktične vježbe potrebno je izvršiti određene pripreme i utvrditi:

- broj vježbe
- naziv vježbe
- cilj vježbe
- vrijeme trajanja vježbe
- broj ljudi koji će sudjelovati u izvođenju vježbe
- opremu, sredstava i potrošni materijal
- mjere sigurnosti i zaštite.

16. Tijekom izvođenja vježbe potrebno je voditi zapažanja o izvođenju vježbe.

17. Nakon izvedene vježbe potrebno je izvršiti analizu izvedene vježbe s podacima i mišljenjem o:

- pripremi vježbe
- tijeku izvođenja vježbe
- prijedlozima za otklanjanje eventualno uočenih nedostataka.

Traјnom primjenom ovakvog sustava rada u kratko vrijeme sakupi se dragocjeni materijal koji može odlično poslužiti u budućem radu.

Na taj način znanje stečeno samostalnim radom se trajno usvaja što može biti od presudnog značaja za gašenja požara te izvođenje evakuacije i spašavanja.

Srednja škola "Antun Matijašević Karamaneo"

POŠTOVANI:

djelatnici, učenici i posjetitelji

Radi Vaše sigurnosti molimo Vas da se pridržavate sljedećeg:

- Poštujte propisani kućni red u školi,
- Upoznajte se s označenim putovima evakuacije u objektu u odnosu na Vašu učionicu, kabinet, prostoriju,
- Poštujte zabranu pušenja u školi i u krugu škole,
- Nije dozvoljeno unošenje eksplozivnih i zapaljivih tvari u školu,
- Ne ostavljajte bez nadzora uključene električne uređaje, strojeve, upaljene plamenike, svijeće i slično,
- Molimo Vas obavijestite dežurno školsko osoblje o bilo kakvoj izvanrednoj situaciji u objektu.

Zahvaljujemo na suradnji i korektnom ponašanju!

U SLUČAJU POŽARA ILI DRUGOG IZNENADNOG DOGAĐAJA

- U slučaju vatre, dima, mirisa dima ili nastanka drugog iznenadnog događaja odmah obavijestite dežurno školsko osoblje o događaju, a zaposlenici škole će odmah pozvati **dežurne vatrogasce na broj 193**,
- Obavijestite ostale osobe u vašoj blizini o nastalom požaru ili drugom iznenadnom događaju,
- Školsko osoblje će aktivirati sklopku za daljinsko isključenje struje u objektu,
- Što prije **bez panike, napustite ugroženi prostor**,
- Indicirajte jasno mjesto uočenog događaja i opišite prirodu događaja,
- Provjerite da li su sve osobe napustile prostor ugrožen požarom ili drugim iznenadnim događajem i pomozite slabo pokretnim osobama pri evakuaciji,
- Pri napuštanju prostorije molimo vas zatvorite prozore i vrata,
- Slijedite postavljene izlazne oznake i smjer evakuacije,
- Manje požare gasite prijenosnim aparatima za gašenje požara,
- Veće požare gasite vodom iz hidrantske mreže **tek nakon što je isključena struja**,
- **Ne zadržavajte se u zatvorenom i zadimljenom prostoru bez zaštite organa za disanje**,
- **Uputite vatrogasce o stanju u ugroženom prostoru**,
- **Smireno sidite stepenicama ukoliko se nalazite na katu!**

Naše osoblje je osposobljeno za intervenciju u slučaju požara ili drugog iznenadnog događaja i pomoći će vam.

Slijedite smireno upute koje vam daje školsko osoblje.